

DOSSIER

LA MONARQUIA BORBÒNICA D'ESPANYA EN ELS SEUS INICIS. REALITATS I MITES

Editorial

Lluís Roura (U. Autònoma de Barcelona)
Joaquim Albareda (U. Pompeu Fabra)

Els quatre articles que es publiquen en aquest “dossier”, formen part dels textos que es van presentar a la Jornada d’Estudi i Debat que va tenir lloc el 4 de maig de 2011, a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, sobre “*La monarquia borbònica d’Espanya en el segle XVIII: realitats i mites*”, organitzada en el marc del projecte d’investigació “La formació del Estado borbònic” (HAR2008-03291/HIST) i del “Grup d’Estudi de les Institucions i de la Societat a la Catalunya Moderna” (Generalitat de Catalunya 2009 SGR318).

4

Els estudis recents a l’entorn de la Guerra de Successió i sobre la monarquia borbònica en el segle XVIII, així com les reformes empreses pels seus monarques i pels equips de govern respectius, i les interessants aportacions sobre la naturalesa de l’absolutisme que hi ha en l’àmbit europeu, justificaven sobradament la realització d’una jornada de debat entre especialistes. La seva celebració –de la qual aquí en publiquem una mostra significativa- va estimular tant el contrast de criteris com els plantejaments per a un balanç interpretatiu rigorós i matisat, que vagi clarament més enllà dels tòpics.

Les pautes globals per al debat són plantejades per Joaquim Albareda, posant sobre la taula, a partir de la consideració de la monarquia borbònica espanyola, la qüestió sobre la *modernitat* de la seva política reformista i l’abast de les seves realitzacions.

Per la seva part, Anne Dubet, centrant les seves observacions en les reformes de la Hisenda durant el regnat de Felip V, remarca la complexitat del conflicte entre poders que anava associat a la voluntat de racionalització.

Les resistències i els conflictes van ser constants sota la monarquia borbònica del segle XVIII. En el seu article Lluís Roura remarca com aquestes van ser la rèplica a la inequívoca voluntat de subjecció que la monarquia va aplicar al llarg de tot el segle als territoris de l’antiga Corona d’Aragó. Una actitud que es va expressar reiteradament amb

iniciatives de militarització, tant del territori com de la seva societat.

L'associació de la monarquia borbònica espanyola amb la realitat concreta d'allò que la historiografia ha denominat "Despotisme Il·lustrat" és analitzada per José Luis Gómez Urdáñez, resseguint tant la difusió de les idees polítiques en els anys centrals del segle XVIII, com els seus agents.

El debat seguirà òbviament obert, però el balanç de les aportacions fetes en els últims anys en camps molt diversos del coneixement històric ens ha aportat, sens dubte, un avenç notable en el coneixement del que van suposar els inicis de la monarquia borbònica espanyola, així com de la seva significació en el marc de la història de les monarquies absolutes a Europa.

